

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 17. marca 2016

Po besedah revizorjev EU se uspešnost porabe EU za migracije v državah sosedstva le s težavo dokazuje

Po navedbah Evropskega računskega sodišča se uspešnost porabe EU za politiko na področju zunanjih migracij v državah sosedstva le s težavo dokazuje. Prvo poročilo revizorjev o zunanjih migracijah govori o več slabostih pri porabi, ki jih bo treba obravnavati, da bi izboljšali finančno poslovanje, in sicer o kompleksnosti ciljev in upravljanja politike, nemožnosti merjenja rezultatov politike, majhnem uspehu pri vračanju migrantov v njihove izvirne države ter problemih pri usklajevanju med različnimi organi EU ter med Komisijo in državami članicami.

„Migracije so temeljni izziv za Evropsko unijo,“ je izjavila članica Evropskega računskega sodišča **Danièle Lamarque, pristojna za poročilo**. „Poraba EU za migracije v državah sosedstva bo uspešna le, če bodo določeni jasni cilji, če bodo sredstva dodeljena za dobro opredeljene prioritete in če se bosta izboljšala upravljanje in usklajevanje med organi EU in z državami članicami.“

Revizorji so v revizijo vključili države vzhodnega in južnega sosedstva, točneje Alžirijo, Gruzijo, Libijo, Moldavijo, Maroko in Ukrajino. Skupaj so preučili 23 projektov v pogodbeni vrednosti 89 milijonov EUR, skupni znesek za vse projekte pa je znašal 742 milijonov EUR. Njihove glavne ugotovitve so:

Ni bilo jasne strategije. Politiko EU na področju zunanjih migracij podpira vrsta instrumentov za financiranje, in sicer namenski tematski program in več drugih instrumentov (vključno z delom evropskega instrumenta sosedstva). Za tematski program so bili določeni zelo široki cilji, instrument sosedstva pa je bil sicer delno namenjen migracijam, vendar v njegovem okviru niso bili opredeljeni posebni cilji v zvezi z migracijami. Drugi instrumenti so imeli svoje lastne cilje in niso bili osredotočeni na migracije. Cilji vseh teh instrumentov niso bili povezani. Poleg tega ni bilo jasne strategije, na podlagi katere bi se določil prispevek posameznih instrumentov k politiki na področju migracij. Zato ni mogoče oceniti, koliko so ti instrumenti prispevali k napredku politike EU na področju zunanjih migracij.

Nemogoče je bilo ugotoviti, kolikšni so bili skupni odhodki. Čeprav EU uporablja vrsto instrumentov za financiranje, nima natančnih podatkov o znesku, ki se iz vsakega od njih prispeva za porabo na področju migracij. Revizorji ocenjujejo, da so skupni odhodki za obdobje 2007–2013 znašali 1,4 milijarde EUR, vendar so natančno porabo lahko ugotovili samo za tematski program

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec, tel.: +352 4398 47063, prenosni tel.: +352 691 55 30 63
Damijan Fišer – tiskovni predstavnik, tel.: +352 4398 45410, prenosni tel.: +352 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

(304 milijoni EUR). Zaradi slabosti v informacijskih sistemih Komisije prav tako niso mogli ugotoviti, koliko sredstev EU je bilo v okviru tematskega programa za migracije dodeljenih za glavne tematske ali geografske prioritete.

Ni bilo jasnih dokazov, da bi se prednost dajala sosedstvu. Revizorji ocenjujejo, da se samo 42 % sredstev tematskega programa dodeljuje za sosedstvo EU, zato ga ni mogoče šteti za glavno geografsko prioriteto. To bi lahko šteli celo za premajhno koncentracijo razpoložljivih sredstev za reševanje vse večje nestabilnosti na območju migracij.

Financiranje je bilo razdrobljeno. Viri, namenjeni za pomoč tretjim državam, so bili veliko premajhni za hitro rastoče potrebe, ki so posledica velikega povečanja nedovoljenih migracij na sredozemskem območju, zlasti po letu 2013. Ker so projekti v veliko državah spadali pod več tematskih prioritet, ni bilo mogoče doseči kritične mase financiranja za nobeno od partnerskih držav. Tematski program je na primer zajemal veliko geografsko območje in celo vrsto intervencij, ki so se zelo razlikovale po naravi in obsegu. Niti področje ukrepanja v okviru tematskega programa niti velikopoteznost njegovih ciljev nista bila povezana z omejenostjo razpoložljivih sredstev, zato so bili projekti preveč razpršeni, da bi dosegli kritično maso, ki je potrebna za doseganje bistvenih rezultatov v posameznih državah. To je omejilo sposobnost EU, da bi zagotovila resnično spodbujevalni učinek svojih intervencij v tretjih državah ali s temi državami razvila uspešno sodelovanje na področju migracij. Kadar so sredstva skromna, jih je treba dodeljevati za prioritete, pri katerih je možnost za doseganje dodane vrednosti največja.

Spremljanje in nadzor sta bila slaba. Kazalniki, izbrani za spremljanje, niso odražali vseh ciljev tematskega programa. S kazalniki rezultatov so se merile financirane dejavnosti, le redko pa doseženi rezultati. Le za malo revidiranih projektov so bili določeni kazalniki rezultatov z izhodiščnimi vrednostmi in ožjimi cilji. Kazalniki, ki jih je mogoče kvantificirati, niso bili kvantificirani, kazalniki v proračunih so se iz leta v leto spreminjali, nekateri instrumenti niso bili zajeti, kazalniki niso bili medsebojno skladni (na primer med proračunom in poročilom o dejavnostih) in so bili slabo dokumentirani. Tako je bilo na primer navedeno število migrantov z neurejenim statusom, ki so bili identificirani in ponovno sprejeti v tretje države, enako za leto 2009 in 2010. Zato rezultatov politike ni bilo mogoče spremljati ali o njih pravilno poročati na celovit in usklajen način.

Slabosti so negativno vplivale na uspešnost porabe. Pri dveh tretjinah zaključenih projektov, ki so bili revidirani, so bili cilji le delno doseženi, kar je bilo velikokrat posledica njihove preveč nejasne ali splošne narave, zaradi česar pogosto ni bilo mogoče meriti rezultatov. V zelo majhnem številu primerov je imela vlogo tudi politična nestabilnost. Nekateri projekti so bolj upoštevali interese držav članic, kar je omejilo njihov učinek v partnerskih državah.

Revizorji so odkrili majhno število primerov, v katerih so bile slabosti ustrezno obravnavane. Eden od njih je projekt oskrbe zelo ranljivih podsaharskih migrantov v Maroku, za katere je bila zagotovljena namestitve v treh sprejemnih centrih in poskrbljeno, da so bile njihove pravice znane in spoštovane.

Na treh ključnih področjih je primanjkovalo uspešnosti.

Prvič, obstaja le nekaj znakov, da imajo migracije pozitiven učinek na razvoj. Ta zelo splošni cilj, ki je prioriteta politike EU na področju zunanjih migracij, naj bi čim bolj povečal pozitiven učinek migracij na razvoj v izvornih državah. Učinek in sposobnost preživetja preučeni projektov sta bila majhna, projekti pa so bili bolj osredotočeni na razvoj kot na migracije. Pristop Komisije k zagotavljanju pozitivnega učinka migracij na razvoj je nejasen. Isto velja za politike, potrebne za doseganje tega učinka.

Drugič, učinek podpore za vrnitev in ponovni sprejem je majhen. V okviru revidiranih projektov (torej pri četrtini financiranih projektov) so bile zagotovljene storitve za migrante v procesu prostovoljne ali

prisilne vrnitve. Obseg in uspešnost teh projektov sta bila majhna zaradi pomanjkanja aktivnega sodelovanja držav članic pri pripravi vrnitve migrantov in držav vrnitve, ki so na politiko ponovnega sprejema pogosto gledale kot na del varnostne politike EU. Veliko migrantov se ne zaveda, da so po ponovnem sprejemu upravičeni do podpore EU.

Tretjič, spoštovanje človekovih pravic, na katerem bi moralo temeljiti vsako delovanje, je še naprej teoretično in le redko preneseno v prakso.

Kompleksno upravljanje: kompleksnost ureditve upravljanja, v katerega je vključenih zelo veliko sodelujočih, slabi usklajevanje v Komisiji ter med Komisijo in njenimi delegacijami. Kljub več nedavnim pobudam še vedno ni dovolj racionalizacije na tem področju.

Zelo težko je usklajevati porabo za zunanje migracije na ravni EU/držav članic. Ker države članice lahko neposredno prispevajo k financiranju ukrepov na področju zunanjih migracij, je uspešen mehanizem za usklajevanje bistvenega pomena. Vendar ni bilo strategije financiranja, ki bi določala, kdo kaj financira ali kako bi bilo treba razdeliti sredstva.

V poročilu so revizorji dali Komisiji več priporočil:

- razjasniti je treba cilje na področju migracij, vzpostaviti okvir za ocenjevanje uspešnosti ter usmeriti finančne vire na jasno opredeljene in kvantificirane prioritete;
- izboljšati je treba pripravo in izbiro projektov;
- poudariti je treba povezavo med migracijami in razvojem;
- povečati je treba usklajevanje v institucijah EU, s partnerskimi državami in z državami članicami.

Opombe za urednike

Pogodba zahteva, da EU oblikuje skupno politiko na področju priseljevanja, azila in nadzora zunanjih meja, ki bo temeljila na solidarnosti med državami članicami. Skupna politika priseljevanja (člen 79 Pogodbe) si predvsem prizadeva za upravljanje migracijskih tokov in krepitev ukrepov za boj proti nedovoljenemu priseljevanju. EU poleg tega namenja posebno pozornost upravljanju migracijskih tokov v sodelovanju s tranzitnimi ali izvornimi državami migrantov.

Glede tega se globalni pristop k vprašanju migracij in mobilnosti (GAMM), uveden leta 2011, osredotoča na štiri prioritete: boj proti nedovoljenim migracijam, boljše organiziranje zakonitih migracij, krepitev zunanje razsežnosti azilne politike ter doseganje kar največjega razvojnega učinka migracij. GAMM je bil sprejet v obliki zaključkov držav članic, ki so se sestale v okviru Sveta, zato v državah članicah ni pravno zavezujoč. Naslovljen je predvsem na države sosedstva EU, ki so obenem izvirne, tranzitne in namembne države.

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 9/2016 – Poraba EU na področju zunanjih migracij v državah južnega Sredozemlja in vzhodnega sosedstva do leta 2014 je na voljo v vseh 23 jezikih EU.